

MORAVANSKÉ LISTY

ČTVRTLETNÍK VYDÁVÁ OBEC MORAVANY - ČÍSLO 4 / 2021

Hodně štěstí a zdraví

V ROCE 2022
VŠEM LIDEM DOBRÉ VŮLE
PŘEJE OBEC

MORAVANY

Leden

7.-9. 1. Tříkrálová sbírka

8. 1. Tříkrálový prásk - tenisový turnaj

Březen

Rodinná šifrovací hra

Duben

2. 4. Velikonoční jarmark

30. 4. Pálení čarodějnic

Květen

3. 5. Moravanští muzikanti hrají

14. 5. Farmářské trhy

21. 5. Dětský bleší trh, 2. ročník

Červen

4. 6. Dětský den

18. 6. Pohádkový potok

(Při nepříznivém počasí bude o týden později.)

Září

10. 9. Krojované slavnosti

17. 9. Moravanský Kalíšek - volejbalový turnaj

24. 9. Farmářské trhy

Pozvánka na virtuální prohlídku Moravan

Vážení občané, nově jsme pro Vás připravili

VIRTUÁLNÍ PROHLÍDKU Moravan.

Najdete ji na webu obce: <http://moravanyubrna.cz/html/soubory/prohlidka/index.htm>

Jižní Morava

Království Komety

Projekt vznikl v roce 2009

a jeho cílem

je propojení hokejového klubu Kometa Brno

s partnerskými obcemi, městy a městskými částmi.

Moravany jsou obcí zapojenou do projektu.

Poděkování

Děkujeme za darování krásného vánočního stromu, který zdobí moravanské náměstí. Strom obci věnoval pan Antonín Bartoněk z Moravanských lánů, Brno-jih.

Poděkování

Děkujeme Kateřině Polínkové za foto Moravan, které jsme zde použili na propagaci Tříkrálové sbírky v Moravanech.

Termíny veřejných zasedání

10. 3. 2022, 9. 6. 2022, 8. 9. 2022

Farmářské trhy

Farmářské trhy připravujeme i na rok 2022.

Tešte se na 14. 5. a 24. 9.

Tříkrálová sbírka 2022

6. 1. 2022 v 19 h se v moravanském kostele bude sloužit mše svatá za koledníky, za ty, které navštíví, a za všechny dobrodince.

Kdo bude chtít přispět na tuto sbírku, bude mít možnost ve dvou týdnech od 6. 1. 2022 vložit peníze do kasičky v místním obchodě nebo v cukrárně Tarta.

Dne 6. 1. by pak od 7. 40 do 7. 55 h stála jedna skupinka koledníků i před místní základní školou. Skupiny koledníků budou navštěvovat domácnosti od pátku 7. 1. do neděle 9. 1. 2022. Bylo by dobré, aby se jednalo o děti z jedné rodiny, či jedné třídy. Kdo z rodičů či mládeže nad 15 let by byl nějakou skupinu ochoten doprovázet, hlaste u paní Langáškové na tel. č. 737 478 084.

K+M+B 2022 - "Christus mansionem benedicat!"

Na čem pracujeme, co pro vás chystáme

Vážení spoluobčané, vždy psaní této rubriky zahajují tím, že aktualizují, co jsem psala minule a přidám nové projekty a aktivity. Tentokrát budu stručnější, my i naši spolupracovníci jsme během podzimu byli více či méně ovlivnění epidemiologickou situací, proto se ne vždy podařilo urazit velký kus cesty vpřed, ale krůčky děláme stále.

Než ke stručnému shrnutí přistoupím, chtěla bych Vám popřát v tomto adventním čase hodně zdraví, síly a duševní pohody. Rok 2021 byl obdobně jako ten předchozí náročný a doufám, že 2022 bude již cestou k lepší budoucnosti. Kromě jiného nás čekají i volby do zastupitelstva, které proběhnou na podzim. Těším se, až uvidím, že se někteří aktivní občané odváží jít se svojí kůží na trh a budou kandidovat, stejně tak i s úsměvem na rtech očekávám na kandidátkách nová jména, o kterých jsme dosud neslyšeli, ale tito kandidáti budou přesně vědět, jak naši obec řídit, aniž by doposud přiložili ruku k dílu. I tento předvolební maratón nás čeká. Hodně štěstí!

Co se týče práce, která není čistě úřednická (myšleno zjednodušené: papírování, telefonování, razítkování apod.), dovolím si říct, že spolu s projektanty intenzivně pracujeme na **dokončení projektu sportovní haly**, abychom začátkem roku 2022 mohli žádat o stavební povolení.

Projekt nové kanalizace v severní části obce byl vrácen k úpravám. **Projekt zvýšené křižovatky Na Rozcestí** je u stejných projektantů ve fázi rozpracování, **projekt zvýšené křižovatky U Hájků** také ještě nebyl dokončen.

Pro možnost umístit v místě křižovatky z ul. Hlavní do Ostopovic a do Nebovic **kruhový objezd** byl získán předběžně ústní souhlas od odboru Územního plánování, máme k dispozici studii několika variant.

Pro bezpečnost dopravy diskutujeme nové místo pro **radar** (umístění stacionárního měřiče rychlosti napojeného na PČR), získali jsme stavební povolení na výstavbu **místa pro přecházení** přes ul. Hlavní v Sadové, zadali jsme řešení **dopravního řešení** u realizovaného místa pro přecházení na ulici Modřická u křižovatky s ulicí Hlavní. Zadali jsme dopravní audit a dostali koncem listopadu cenovou nabídku na zpracování dopravní situace v celé obci.

Pro účely **Změny č. 1 ÚP** se vypořádávaly připomínky, které budou vypraveny ještě v měsíci prosinci. O samotném pořízení změny by se mělo hlasovat na březnovém Veřejném zasedání zastupitelstva, kdy se bude kromě jiného i schvalovat **rozpočet** na rok 2022, v prvním čtvrtletí tak obec i v příštím roce bude fungovat podle **rozpočtového provizoria**.

Během podzimu jsme vysázeli na **80 nových stromů** – ořešáky v aleji podél ulice Ořechovská, dva stromy na dětském hřišti v Jabloňovém sadu, ovocné stromy v aleji na Velké sekeře, lípy v aleji za poldrem, ovocné stromy u cesty ke studánce a rovněž jsme dosazovali odumřelé či neudrživé stromy v ovocném sadu na Malé sekeře. V lese bude probíhat **samotěža borovic** pro zájemce, se kterými jsme se sešli, a dále plánujeme **nahodilou těžbu**, která bude probíhat v době sucha průběžně celý příští rok.

V posledních měsících jsme vydávali zájemcům **kompostéry zdarma**. Jelikož nám jich ještě několik zbývá, mohou se zájemci o kompostování bioodpadu ze zahrádek stále hlásit u paní Haklové nebo paní Pánkové na čísle 547 244 330. K vyzvednutí jsou pak v demontovaném stavu ve smluveném termínu za rybníkem v prostorách čistířny odpadních vod. Cílem je nejenom podpořit recyklaci biomasy, ale také zamezit přepřilňování veřejných kontejnerů na bioodpad.

Hodně práce jsme věnovali oblasti **Jabloňový sad**. Nejenže vedeme soudní spor v otázce vlastnictví komunikací a dobudování hromady hlíny na park s bikrosovou dráhou (na základě místního šetření ze strany stavebního úřadu bylo konstatováno, že se jedná o nedokončenou stavbu, tudíž jednostranný akt předání ze strany Embra z roku 2019 neplatí), ale také mapujeme provedení odvodu dešťových a splaškových vod, které zřejmě neodpovídají schválenému projektu. Pro tyto účely spolupracujeme s firmou, která je jediná v ČR, která dokáže podzemí „rentgenovat“ bez kopnutí do země.

Dále byl koncem listopadu schválen projekt dopravního značení parkovacích stání, který budeme na jaře realizovat. Obec schválila odkoupení jednoho parkovacího stání pro invalidy. Jednáme o odkoupení části soukromého pozemku na vybudování zeleně. Upravily se nevzhledné záhony u vjezdu do Jabloňového sadu, zadali jsme studii na vybudování volnočasového prostoru v okolí hromady hlíny. Vyměnila se poničená nástěnka.

Závěrem bych chtěla doporučit zhlédnutí dokumentu **Adaptační strategie na změny klimatu**, který jsme připravili ve spolupráci s Nadací Partnerství spolufinancovanou z Norských fondů. Dokument včetně příloh najdete na webu obce v sekci Aktuality a je předložen zastupitelstvu ke schválení. Obsahem je zmapování situace v obci a možný vývoj do budoucna, abychom lépe hospodařili s energiemi, byli šetrnější k přírodě a uměli ekologicky využít naše možnosti.

Pokud máte jakýkoli dotaz, podnět či nápad, neváhejte nám napsat. Vašeho názoru si vážíme a bereme jej v potaz při našem počínání.

Děkujeme za spolupráci!
Lucie Strobliková, místostarostka

Obec Moravany obdržela certifikát familyfriendlycommunity

Obec Moravany je od roku 2016 zapojena do projektu rodinné politiky Jihomoravského kraje s názvem audit familyfriendlycommunity. Naší obci a jejím představitelům záleží na tom, aby se rodiny u nás dobře cítily. Zajímají nás občané všech věkových kategorií, zajímají nás potřeby těch, kteří žijí sami, těch, kteří se starají nebo v budoucnosti budou starat o někoho blízkého.

Cílem auditu familyfriendlycommunity je podpořit pro-rodinné klima v obci, klima, které je přátelské k rodině, které podpoří budování vztahů v rodinách a mezigenerační dialog.

V neposlední řadě máme zájem na intenzivní komunikaci o tomto tématu s vámi, občany naší obce, a chceme naslouchat vašim potřebám.

V roce 2016 se zapojilo do procesu několik občanů z různých věkových skupin, z jejichž nápadů vznikly cíle na následující období. Pojmem audit jsou všeobecně označovány postupy sloužící k tomu, aby analyzovaly a systematizovaly procesy. Slovo audit vychází z latinského *audire*: slyšet, naslouchat, konzultovat. Zapojení široké veřejnosti je proto důležitým stavebním kamenem auditu familyfriendlycommunity.

CERTIFIKÁT 2021

PLATNOST DO
18. 1. 2024

JIHOMORAVSKÝ KRAJ
UDĚLUJE

OBCI MORAVANY

certifikát auditu familyfriendlycommunity

MGR. JAN GRODICH
HEJTMAN JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

DATUM UDĚLENÍ
Únor 2021

JIHOMORAVSKÝ KRAJ
ŽEROŠINOV NÁMĚSTÍ 449/3
601 82 BRNO

WWW.JMK.CZ
WWW.AFFC.CZ

jihomoravský kraj

familyfriendlycommunity

PPL Parcelbox nově v Moravanech

Nový PPL Parcelbox najdete na Hlavní 22 (z pravé strany obchodu – vedle kadeřnictví).

Co je PPL Parcelbox?

PPL Parcelbox je samoobslužný box sloužící pro vyzvednutí a odeslání zásilek přepravovaných v síti PPL CZ s.r.o.

Výdej balíků:

1. Příjemce si objedná zboží na internetu s dopravou do PPL Parcelboxu.
2. Zásilku vyzvedneme a následující pracovní den doručíme do zvoleného PPL Parcelboxu.
3. Příjemci zašleme SMS/email, že si může zásilku vyzvednout.
4. Příjemce vyzvedne zásilku na základě PINu, případnou dobírku uhradí pomocí platebního terminálu.

Příjem balíků:

1. Odesílatel za pomocí integrované čtečky načítá etiketu na zásilce a otevírá vybranou skříňku PPL Parcelboxu.
2. Odesílatel vkládá zásilku, která musí být opatřena etiketou, a příslušnou skříňku uzavírá.
3. Po uzavření skříňky obdrží PPL informaci o uložené zásilce.
4. Zásilku poté přebírá z PPL Parcelboxu k přepravě řidič PPL.

Do konce června 2022 bude v provozu 500 PPL Parcelboxů napříč celou Českou republikou.

Pevně věříme, že vám tato nová samoobslužná nonstop služba usnadní příjem a odesílání vašich zásilek.

Připomínáme, že obdobnou službu nabízí i Penquibox naproti obecnímu úřadu. Pokud máte vy, váš odesílatel nebo příjemce tento box blíž. (www.penguinbox.cz)

Zimní bezpečnost dopravy

Doprava v naší obci a blízkém okolí je ráno a v odpoledních hodinách velmi vysoká, dbejte v těchto zimních týdnech při špatné viditelnosti a kluzkém povrchu zvýšené opatrnosti.

Jízda v zimních podmínkách klade vysoké nároky jak na vaše vozidlo, tak na vaše jízdní schopnosti. Stále sledujte situaci v okolí vašeho vozidla. Přizpůsobte rychlost daným jízdním podmínkám a udržujte bezpečnou vzdálenost od vozidla jedoucího před vámi. Vyhybejte se situacím, kde je třeba prudce zabrzdít. Nejdůležitější je stále počítat s nutností brzdění.

Rychlost při nárazu	Počet mrtvých z celkového počtu sražených chodců	Procento chodců, kteří srážku přežijí
30 km/h	1 mrtvý ze 40	97 %
50 km/h	2 mrtví z 10	80 %
55 km/h	5 mrtvých z 10	50 %
60 km/h	9 mrtvých z 10	10 %

Chodci, buďte vidět! Reflexní materiály odrážejí světlo v úzkém kuželu zpět ke zdroji, a to až na vzdálenost kolem 200 metrů. Výrazně zvyšují viditelnost za tmy a za snížené viditelnosti. Reflexní materiál je v noci vidět na 3x větší vzdálenost než bílé oblečení a více než na 10x větší vzdálenost než oblečení modré. Při rychlosti 75km/h potřebuje řidič nejméně 31 metrů (1,5 sekundy) na to, aby si uvědomil nebezpečí a odpovídajícím způsobem zareagoval.

Zdroj www.ibesip.cz

Z Jabloňového sadu

Když jsme v sobotu 27. listopadu rozsvěcovali u nás v Jabloňovém sadu vánoční strom, uvědomila jsem si, že je to zároveň naše poslední společná akce v tomto roce. Den předtím jsme ještě stihli naši lokalitu vyzdobit adventními věnci a smrkovými větvemi s červenou mašlí.

No, takto: akce, které se u nás v JS pořádají, jsou organizovány a zaštiťovány většinou Spolkem pro Jabloňový sad (a hledají další členy) - ať už jde o Sousedskou party, Dětský den, rozsvěcování vánočního stromu nebo Ježíškovu poštu. Být ve Spolku znamená častokrát vyjít ze své komfortní zóny. Znamená to, že svůj volný čas její členové věnují aktivitám, které mají přinést radost pro lidi, kteří zde žijí. A znamená to taky, že se občas stávají terčem virtuálních hejtů. Proč?

I přes nepříznivou pandemickou situaci jsme se my, z Komise pro Jabloňový sad, mohli i vícekrát za letošek sejít na obci Moravany s paní starostkou i místostarostkou. Naším posláním je s obcí vést dialog a zaměřit se na projekty spojené s naší lokalitou. Od jara do zimy jsme se především zabývali otázkou zeleně, pořádali a zapojovali se do sázení stromů a vytrhávání plevelů. Stále ale hledáme někoho, kdo by se u nás staral o drobné práce, jako např. vyplévání, aby se zahradnická firma mohla zaměřit „jen“ na úpravu keřů a ořezávání stromů.

Trávník na hřišti nám vyrostl díky dobrovolníkům, kteří ho ochotně a téměř denně chodili zalévat. Nesmírně důležitou roli zde sehráli sousedé z domků u hřiště, kteří nám dali k dispozici elektřinu a vodu, a tímto bychom jim chtěli poděkovat.

Potěšení máme také ze zprůchodnění cesty u přečerpávací stanice, zatvrdlé cesty vedoucí středem pole, z nově vysazených javorů na hřišti i podél cesty do Moravan a upraveného vjezdu do Jabloňového sadu. V JS se změnilo značení silničního provozu a čeká nás druhá část projektu, a to vyřešit parkovací stání pro návštěvy.

Komise pro Jabloňový sad vynesla připomínku k Adaptační strategii obce Moravany na změnu klimatu, ve které se dožaduje zájmu o problém týkající se přívalem dešťových vod spojených s několikerým zatopením garážových prostor u dvou bytových domů a o posouzení jiných ovlivňujících faktorů.

V příštím roce pokračujeme, máme před sebou tolik práce, snů a přání!

Za Komisi pro JS Marie Ogórek

Chcete se nás na něco zeptat?
Napište nám na:
info@jablonovysad.cz

Vánoční pozdrav ze školky

Podzim je u konce, zima se přihlásila v plné síle. Ještě než začala, stihly děti spoustu aktivit. Mezi ně patřila například návštěva místní knihovny, kde dětem předčítal herec Tomáš Sagher, nebo keramická dílna, ve které si děti vyrobily nejen vánoční dekorace.

Školka se nám rozzářila sváteční výzdobou a děti začaly být netrpělivé. Vždyť brzy přijde Ježíšek! Ten školkový jim nadělil krásné nové hračky, aby to čekání nebylo tak dlouhé. S příchodem chladných dnů jsme si ve školce začali užívat adventní čas. Sice se nám ani letos nepoštěstilo vystupovat na náměstí, přesto jsme nacvičené písničky a tanečky měli možnost poslat mezi moravské spoluobčany alespoň virtuálně. Pro děti to byla nová zkušenost, které se zhostily s noblesou sobě vlastní. Při čekání na Ježíška nejstarší děti zavzpomínaly na školkové sportování, které ještě stihly dokončit. Většina se naučila skvěle ovládat inline brusle, potápět se v bazénu na kurzu plavání, ostatní si užily spoustu sportovních her v tělocvičně.

Nejmenší děti si předvánoční čas krátily sledováním divadel, které naši školku navštívily. Společně si děti vyrobily spoustu vánočních drobností, kterými jistě udělají radost svým rodinám.

Děti z celé školky a jejich rodiče se také stali součástí projektu „Krabice od bot“, díky kterému putovaly krabice plné hraček do sběrného místa Diakonie. Odtud pak k dětem, které nemají tolik štěstí, aby si Vánoce užívaly stejně jako my.

V tom nejkrásnějším čase v roce si společně s dětmi moc přejeme, abychom si my ve školce i všichni naši blízcí užili nádherné Vánoce, byli zdraví a hlavně, abychom neklesali na mysl!

*Krásné svátky vám všem!
Kateřina Havránková*

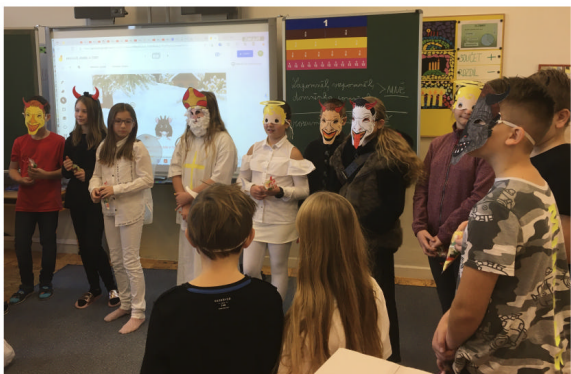
Ze života naší školy

Je za námi rok plný výzev, změn a nových zkušeností. Podzim jsme si ve škole užili naplno a přes všechna omezení, která dnešní doba přináší, jsme zvládli vše, co jsme si v září naplánovali. Rozsvěcování stromu, mikulášskou nadílku, hudební pořad Filharmonie Brno, projektové dny zaměřené na základy programování, florbalový turnaj škol, plavání...to je jen krátký výčet toho, co kromě běžného vyučování zůstane pro většinu dětí v dobré paměti.

To nejdůležitější – zdraví ale zůstane stále na prvním místě. Proto kromě učení a školních akcí testujeme a testujeme na covid, abychom nemuseli zavírat a mohli stále fungovat. Věříme, že nám všem pozitivní mysl vydrží nejen v době vánočních svátků, ale i v nadcházejícím roce 2022.

Markéta Jedličková, ředitelka

Hodně zdraví, štěstí a spokojenosti v novém roce přejí žáci a zaměstnanci školy

S radostí otiskujeme adventní
výtvarná díla školních dětí.

Okénko do moravanské farnosti

Advent a Vánoce - od vzpomínek k naději a zpět

(Aleš Opatrný - (* 3. března 1944 Praha) je český římskokatolický kněz, teolog a autor duchovní literatury, probošt pražské Vyšehradské kapituly.)

Zkusme se teď trochu zastavit v běhu starostí, povinností a příprav a dopřejme si čas pro sebe, pro vnímání, vzpomínání a očekávání. Adventní a vánoční čas je dobou zvláštní, v průběhu roku jedinečnou. Snad k tomu přispívá v našich zeměpisných šířkách i krátký den a dlouhá doba tmy, což může člověka trochu tlumit a také někdy odkazuje k tomu, čím se běžně nezabývá.

Pro toto období si můžeme zvolit dvě klíčová slova: **očekávání a obdarování**. Očekávání i obdarování patří k základní výbavě nitra a ke vztahování se člověka ke světu a k lidem.

Zároveň jde o skutečnosti, které jsou v našem prožívání světa dnes a tady poněkud v pozadí. Nejen, že řada lidí má dojem, že vlastně nemá - kromě víkendu a svátečních dnů, na které se těší - co očekávat. Ale v kultuře, která zejména ve sféře obstarávání a potřeby nabízí všechno a hned, je delší **očekávání** jaksí mimo hru. Je možné, že to také souvisí s naším městským životem, odtrženým od přírody. V přírodě přichází všechno svým časem, musíme čekat, až stromy rozkvetou, až ovoce dozraje, ale nemůžeme si to poručit teď a hned. Jenže mnohé si v našem prostředí můžeme bez čekání na čas zralosti koupit hned: jahody, švestky, cokoliv a kdykoliv. A přijdeme tak o očekávání.

Druhé důležité slovo je **obdarování**. Naplnění obdarováním. S určitou nádsázkou můžeme říci, že žijeme ve světě, který je sice bohatý (a my také!), ale který nám nic nedaruje. Kde je třeba tvrdě pracovat, jít za svým a to, na čem člověk záleží, získat. Je to zvláštní existence, sice bohatá na vlastněné věci a na zážitky, ale mnohdy chudá na očekávání a radost z daru. Snad také proto se mnozí tak snažíme o Vánocích opatřit dárky, darovat něco, přijmout dar. Je to jakési legitimní vykoření ze světa „tvrдых loktů“ do světa laskavých vztahů.

Původ adventu ovšem neleží v nedávné minulosti či současnosti, ale v minulosti značně vzdálené. Musíme se vrátit až do doby starozákonních proroků, tedy více než dvě či tři tisíciletí zpátky. Proroci nepředpovídali budoucnost tak, aby člověk věděl, co ho čeká a podle toho se zařídil. Ukazovali na budoucí Boží činy, které bylo možné očekávat s nadějí, a oslovovali své současníky v aktuálních otázkách víry a života.

Udělejme teď krok od velkých dějinných a světových perspektiv národů a lidstva zpět k našim proti tomu snad malým, ale co do významu jedinečným osobním životům.

Očekávání, obdarování a také vzpomínání patří na cestu adventem ke slavení Vánoc.

Očekávání: To bývá spojeno nejvíce s dárky a dětmi. Děti očekávají dárky a my zas jejich radost nad nimi. Oboje se děje. Oboje je také občas obráceno ve zklamání. Nedostavilo se naplnění očekávání na jedné či na druhé straně. Dodejme: Jako v životě i v jiných věcech. Ale tam, kde byl dárek vybírán s láskou, kde pod opatřováním a obdarováním je jako nosná vrstva vztah lásky, dobroty, vztah přejný, tam to neruší ani zklamání. Tam zůstává to nejdůležitější. Naopak – kde byl dárek jakousi náhražkou vztahu či snahou o maskování špatného svědomí, tam je zklamání velkým neštěstím, protože tam už jaksí nezbyvá nic.

Obdarování. Skutečné obdarování není „něco za něco“, ale „něco za nic“, z lásky a dobroty. Byť můžeme mít řadu kladných motivů uznání a vděčnosti, které potřebu obdarování připomínají. A obdarovat v pravém smyslu znamená, že dávám ze svého, že když něco dám, budu mít také něčeho o něco méně. A že mne to nemrzí. Obdarování nemá být „kupování si něčí přízně“ neboli kalkulování s nějakým vlastním ziskem. Pokud se v tomto všem jaksí cvičíme aspoň jednou za rok, o Vánocích, není to marné.

Ještě něco je dobré vidět u dárců, ač je to trochu nepříjemné. Většina dárců znamená radost okamžitou, někdy i dlouhodobou, ale málokdy trvalou. Protože naše touhy a přání se v životě rodí dál, nemají žádný definitivní „strop“. A to, co neslo vní novoty a naplněné touhy, se stává časem obyčejným, každodenním, byť třeba stále ceněným. To ovšem neplatí jen o vánočních dárcích. Naše „nasyčení“ novým a neustávající touha po dalším je na jedné straně pohonnou silou ekonomiky a zdrojem dalších těšení se a radosti a zároveň zdrojem trvalé větší či menší nespokojenosti, která náš život provází. Což nevádí, pokud je pochopena a přijata a člověk se marně nepachtí po něčem „věčném - pozemském“, po něčem absolutně trvalém ve světě, kde jsou změny stále přítomny a kde čeká i změna nejzásadnější, kterou je smrt.

Vzpomínání: Nejen o Vánocích je vzpomínání v některých ohledech potěšení, v něčem bolest. A Vánoce jsou povětšinou velkým podnětem ke vzpomínání. Vzpomínky staré lidi většinou těší. Jsou velkým bohatstvím, pokud je člověk nevyužívá jen ke stíznostem, „jak je to teď všechno špatné“. Vzpomínky v jakémkoliv věku mohou člověku připomenout, že i v obtížných situacích někde době se stalo ledačco dobrého, že zkrátka v životě se střídají zcela nepravdělně, ale vytrvale záležitosti a prožitky šťastné, méně šťastné i nešťastné. Nic z toho není natrvalo, byť v nás touha po trvalém štěstí je stále přítomna. Jsou ale lidé, pro které jsou Vánoce velkou zátěží. Buď proto, že postrádají někoho z nejbližších, který zemřel a na koho v slzách vzpomínají.

Nebo proto, že je trápí osamění, které při vzpomínkách na dětství nebo na dobu, kdy žili ve své úplné rodině, o Vánocích zvlášť tíží. Vzpomínají tedy, ale v slzách. Pro ostatní, kteří nejsou v podobné situaci, to je zátěž. Zpravidla není možné lidem od „slzavého vzpomínání“ pomoci. Ale lze to s pochopením snášet.

Adventní věnec

Stal se v posledních desetiletích takřka neodlučitelným průvodcem adventu. Je velmi dobrým symbolem. Zelen znamená život, svěžest. Kruh věnce nabádá k tomu, abychom nikoho v tomto čase pokud možná nevyklučovali, abychom byli spolu. A světlo svíci je v křesťanství znamením Krista vzkříšeného. Tedy toho, jehož narození o Vánocích slavíme a bez něhož nemůže mít advent svůj plný smysl.

A ještě malé vánoční poselství

Strach nás provází celý život: Co bude zítra? Co uděláme? Co nestihneme? Co se stane? Lidé trpí úzkostí a strachem – je to diagnóza světa. „Anděl pastýřů u Betléma ale řekl: 'Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid'“ (Lk 2,10). Toto „Nebojte se“ zaznělo hned při narození Ježíše. Ten později několikrát opakuje svým učedníkům: „Nebojte se!“ Kristus přišel právě proto na svět, aby z nás sňal strach a úzkost. Abychom žili pod vládou světla, a ne pod vládou tmy. Papež Jan Pavel II., který pocházel z komunisty ovládaného Polska, si vzal jako programové prohlášení heslo „Nebojte se!“. Díky němu zvěstoval naději a dodával sílu milionům věřících křesťanů, kteří trpěli pod vládou různých totalit.

Nebojte se (JAN PAVEL II.)

„Nebojte se! Moc Kristova kříže a vzkříšení je větší než veškeré zlo, z něhož by člověk mohl a musel mít strach. Nebojte se toho, co jste sami vytvořili, nebojte se ani všeho, co člověk vyrobil a čím je den ode dne více ohrožován! A konečně, nebojte se sami sebe! Kristus po svém zmrtvýchvstání řekl apoštolům a ženám: „Nebojte se!“ Tato slova potřebujeme dnes možná více než kdy jindy. Je nutné, aby zesílila jistota, že existuje ten, kdo drží v rukou osudy tohoto pomíjivého světa, kdo má v rukou klíče od smrti a podsvětí, kdo je alfou i omegou. A tento někdo je Láska... Jen on se může plně zaručit za slova „Nebojte se!“.

Vánoční svátky

- možnost návštěvy betlémů:

Moravany

25. 12. od 14.00 – 18.00

26. 12. od 14.00 – 18.00

Moravanský betlém vyřezal před 25 lety pro místní kostel pan Jiří Makovička z Moravan. Jedná se o lidový dřevěný betlém s vesnickou tematikou a s prvky našich koled. Bývá vždy umístěn na pravém předním oltáři.

Nebovičky

25. 12. od 17.00 – 18.00

26. 12. od 17.00 – 18.00

Přejeme hluboké a radostné prožití Vánoc a Boží přízeň po celý rok!

	Moravany	Nebovičky
24.12. pátek Štědrý den	15.30 vánoční vigílie, mše pro děti 23.00 půlnoční mše	
25.12. sobota Narození Páně	9.00	18.00
26.12. neděle Sv. Štěpán	9.00 obnova manž. slibů	18.00 obnova manž. slibů
31.12. pátek Sv. Silvestr	18.30 mše s adorací za starý rok	
1.1. sobota Slavnost Matky Boží	9.00	18.00
2.1. neděle	9.00	
6.1. čtvrtek Zjevení Páně (Tří králů)	19.00	

Jaký byl rok 2021 v knihovně?

Kalendářní rok 2021 už končí, a proto je teď ta pravá chvíle k bilancování. Přesto, že platila stále omezení kvůli covidu, dostala se knihovna téměř k normálnímu výsledkům, myslím tím počet návštěvníků a výpůjček knih. Za celý rok byla knihovna uzavřena pouze týden a někdy fungovala v režimu výdejního okénka. Postupně se provoz vrátil do normálu, i když platila různá omezení. V knihovně se za rok 2021 uskutečnilo 1200 návštěv čtenářů a v podobě výpůjček se do oběhu dostalo téměř 5000 knihovních jednotek.

Nových titulů přibýlo dosud 243 a opět je to směsice nejruznějších žánrů vybraných tak, aby každý našel ten svůj, který ho pobaví, zaujme a potěší. Ti, kteří mají v oblíbě současné české autory netrpělivě očekávali avizovanou novinku Patrika Hartla Patnáct odstínů lásky, Nakaluj to naružovo od Martiny Formanové a Dulu od Michala Viewegha. Mimořádný ohlas v literárním světě vzbudila Winterbergova cesta od Jaroslava Rudiše. Hlavní postavy – téměř stoletý Winterberg a Jan Kraus, jeho ošetřovatel jedou vlakem přes střední Evropu z Berlína až do Sarajeva a napříč dějinami. Za tuto knihu byl spisovatel z Vimperka a nyní žijící v Německu nominován na cenu knižního veletrhu v Lipsku.

Do akvizice moravského katalogu přibýly i ženské romány od oblíbených spisovatelek Keleové-Vasilkové (Zrcadlo) a Jakoubkové (Manžel a záhadná blondýna). Sbírka titulů od autorky knižních seriálů a rodinných ság Anne Jacobsové se rozšířila o exotické názvy: Nebe nad Kilimandžárem a Něžný měsíc nad Usambarou. Jsou spojeny umělecky ztvárněnými osudy hlavní postavy Charlotty, která začíná nový život daleko od svého civilizovaného domova. Milovníky detektivního žánru čekají chvíle napětí nad stránkami knih Pomalu hořící oheň od Pauly Hawkins (autorky Dívka ve vlaku). Jde o symboliku. Oheň, který pomalu hoří jsou staré křivdy, nenávisť a tajemství. Vyústí v násilí vůči mladíkovi, nalezeném v říčním člunu.

Propast smrti od Roberta Bryndzy je thrillerem a 3. případem detektivní kanceláře Kate Marshallové. Citace autora: „Rád čtu a nic nemiluju tak jako útky do příběhů. Děkuji všem, kteří mi poslali zprávu, že jste si užili útek s mými knihami. Pokud se o mně chcete dozvědět víc, podívejte se na moje webové stránky: www.robertbryndza.com“

Historie i napětí a k tomu poutavý příběh jsou hlavními atributy knihy Královražda na Křivoklátě (Hříšní lidé Království českého) od Vlastimila Vondrušky. Čechy, české historické detektivky, 13. století, Přemyslovci to jsou klíčová slova vystihující obsah textu.

Do americké sci-fi spadají dva dříve vydané tituly Marťan a Spasitel od Andy Weira. Příběh Marťan byl zfilmován.

Samozřejmě stejnou měrou jak pro dospělé, přicházel z knihkupectví nové knihy i pro děti, beletrie a naučná literatura. K předvánoční atmosféře patří pohádky, a tak hned první ukázka se jmenuje Kouzlo hvězdné noci - Vánoční pohádka. O štedrovecerní noci se do obydli dětí vkrádá pohádkový dědeček uspiněný od sazí v komínech a roznáší dárky. Mezi roztomilým textem je plno krásných obrázků, plno hvězdiček a pohádkových postavíček. Jak zlé africké včely unesly Medulínka, to je název první kapitoly z knihy k Medovničkám a jeho nemocnice pro zvířátka. Spisovatel, chovatel včel a učitel Jan Lebeda za své knihy o Medovničkách získal ocenění Český bestseller.

To je jen malá mozaika z akvizice 243 novinek a můj pohled na ně. Uvidíme, jaké čtenářské odezvy se v naší knihovně dočkají.

Předvánoční čas v knihovně zpestřily dvě besedy, autogramiáda s brněnskou spisovatelkou Blankou Hoškovou, která vydala novu knihu Když se přání neplní, byla určena pro dospělé čtenáře.

Dne 25.11. se setkali děti – Berušky z MŠ Moravánek s hercem MDB Tomášem Sagherem, který jim četl pohádkovou knihu Gerda, příběh moře a odvahy. Pohádku o podmořském dobrodružství velryby Gerdy a Larsa prokládal pan Sager zpěvem uspávanek s hudebním doprovodem. Jeho projev byl přirozený a živý, měnil hlasy podle figur v textu a zaujal naplno pozornost dětí, které své nadšení dávaly bezprostředně najevo. Byly tak odměněny za krásné výtvarně-literární práce na téma „Teď to vidím jinak“ zasláné do soutěže Jižní Morava čte. Moc děkuji za čas, který dětem pan Sager věnoval a mé poděkování patří také učitelkám MŠ, které s dětmi při výrobě obrázků spolupracovaly.

Všem čtenářům přeji krásné Vánoce, a ať se dále potkáváme ve zdraví. Miroslava Horejsková

Podzemní houbařská soutěž - výsledky

V minulém vydání Moravských listů jsme vyhlásili houbařskou fotosoutěž. Přišly nám opravdu krásné a optimistické fotopříspěvky. Z vašich příspěvků je vidět, že houbaření a fotografování je výborná kombinace.

Habrovcovi: *Deštník pro Totora* (Bedla vysoká - *Macrolepiota procera*, naleziště: Těchoraz, Pelhřimovsko, malba: olej na plátně Berta Habrovcová), *Tam, kde lišky dávají dobrou noc!* (Liška obecná - *Cantharellus cibarius*, naleziště: Tři Studně, Žďárské vrchy).

Kateřina Polínková: bedla vysoká (*Macrolepiota procera*) od Jezeřan.

Delia Tomancová: podzemní houby v chřibských lesích.

Vítězům gratulujeme.
Vítězové se mohou těšit na drobnou odměnu za své sběratelské a fotografické umění.

Přejeme mnoho hezkých vycházek a výletů do přírody.

A nadále nezapomínejte fotit.
redakce

Jak si vystřílet olympijské zlato?

"Nesmíte házet flintu do žita," říká český sportovní střelec a olympijský vítěz Jiří Lipták. Povídali jsme si s ním o vytrvalosti v cestě za vysněným sportem, dětství v střelecké rodině a zážitcích z olympiády. Zlatou medaili si Jiří Lipták získal na Letních olympijských hrách v Tokiu 2020 v trapu, čili střelbě na pohyblivý terč. Je také světovým šampionem - na Mistrovství světa 2014 v Číně získal zlato. Do Moravan jezdí Liptákoví za rodinou.

Asi všechny kluky baví "střílečky". Také Vás střílení bavilo od dětství? Pocházím z myslivecké rodiny, můj tatínek a dědeček se věnovali myslivosti a sportovní střelbě, takže doma vždy nějaké zbraně byly. Jako malý kluk jsem s tátou jezdil po střelnicích a díval se na chlapy, jak střílí, a těšil se, až jednou budu taky střílet. Po každém závodě mě táta nechal vystřílet, třeba jen tak do vzduchu, to bylo jedno, hlavně že mi to dovolil.

Máte syna i dceru. I Vaše děti, v duchu rodinné tradice po Vašem dědečkovi a tatínkovi střílení přitahují? Karolínka i Daniel už nějaký výstřel za sebou mají, převážně ze vzduchovky a šlo jim to slušně. Na moji disciplínu mají ještě čas, brokovnice je těžká a zpětný ráz citelný. Zatím je baví tanečky a fotbal, ale střílení si určitě taky vyzkouší naplno.

A půjčujete jim svou flintu? Moje flinta váží 4 kg a celkem slušné "kope", takže jen s mojí pomocí si z ní vystříleli.

Co byste poradil holkám a klukům, kteří by také rádi jednou přivezli medaili z mistrovství nebo dokonce olympiády? Ať je to sport jakýkoliv, vždy mu musíte obětovat určitý čas a nesmíte házet flintu do žita. Takže všem mladým sportovcům bych chtěl vzkázat, aby si vzali ponaučení z neúspěchu. Jen tak můžou jít do dalších závodů silnější. Člověk nesmí vše zahodit hned po prvním neúspěchu.

Poslední olympijské hry byly netradiční. Nejdřív to vypadalo, že se kvůli covidu ani nebudou konat. Pak proběhly o rok později, za přísných opatření. Jak jste je prožíval Vy? Já osobně jsem v Japonsku nikdy předtím nebyl, těšil jsem se na výlety po Tokiu, protože jsem věděl, že přiletíme s velkým předstihem kvůli aklimatizaci. Nakonec jsme mohli být jen ve vesnici, na střelnici a v dopravním prostředku. Na druhou stranu musíme být všichni rádi, že v takové těžké době organizátoři dokázali olympijské hry uspořádat.

Jste rodák z Rajhradic. Jako kluk jste trénoval v Holasicích. Dovolte otázku i na Moravy, kde vidáme auto s Vaším jménem. Z Moravan pochází moje manželka Petra Liptáková, za svobodna Šimková. Stále má u vás malé kadeřnictví. Do Moravan jezdím už asi 20 let. Nejlepší je nedělní oběd u tchyně a odpolední siesta, když čas dovolí.

Děkujeme panu Liptákovi a celé jeho rodině za ochotu a čas, která si pro čtenáře Moravanských listů našli. Gratulujeme k fantastickým úspěchům a přejeme mnoho radosti a spokojenosti ve sportovním i rodinném životě.

TROOPERS

Do nového školního roku jsme vstupovali s nelehkým posláním. Po dlouhé covidové pauze jsme chtěli rozpohybovat všechny děti v Moravanech a okolí. Povedlo se nám to? Posuďte sami.

V září jsme se potkali s rodiči prvního ročníku ZŠ Moravany a nabídli jsme všem dětem možnost sportovního využití v rámci našich florbalových tréninků. Také jsme udělali sportovně-florbalový den pro všechny žáky základní školy, kde si kromě florbalu vyzkoušeli také opíčí dráhu a další pohybové hry.

Přes padesát dětí ze školy a školky nyní pravidelně navštěvuje naše florbalové tréninky, které probíhají ve sportovní hale Nebovídy každé pondělí a pátek. Přijďte si s námi zahrát. Minipřípravka trénuje v pondělí a pátek od 16.30 do 17.30. Přípravka v pondělí od 17.30 do 19.00 a v pátek od 16.30 do 18.00. Tyto děti také reprezentují náš oddíl ve florbalové lize přípravků pod názvem TROOPERS Green.

Do konce roku ještě stihneme Vánoční florbalový turnaj, který organizujeme, kde kromě našich hráček a hráčů pozveme i děti ze školních kroužků, které vedeme v Orechově, Sokolnicích a Tuřanech. V rámci turnaje se potkáme s rodiči, kde jim chceme představit naše fungování a cestu, jak lze vychovat z dětí šťastné a dobré sportovce.

Vedle dětí chodící do školních kroužků od září hrajeme jak v dětských, tak v dospěláckých soutěžích. Náš mužský A tým v polovině soutěže vede tabulku Národní ligy – východ a míří za postupem do 1. ligy (nenechte se zmást názvem, jedná se o 2. nejvyšší soutěž v České republice).

Neustále se snažíme zlepšovat prostředí, ve kterém naši členové působí. Proto máme obrovskou radost z toho, že se můžeme podílet na přípravě výstavby nové sportovní haly v Moravanech. Víme, že to ještě chvíli potrvá, ale už teď se do ní těšíme.

Na závěr bychom rádi popřáli všem našim členům, členům Moravanských listů a všem nejen v Moravanech hezké svátky a šťastný a úspěšný rok 2022!

Jan Daler, marketingový manažer TROOPERS

Povídání k vánoční procházce

NOVÝ MLÝN NA BOBRAVĚ

*Šel jsi z Brna do Moravan?
Úzká cesta, malinká ...
Tam chodívá krokem srnky
mlynářova Fanyнка.*

*Vlny vstanou na potoce
ticho jako беруšky,
svítí-li k nim tmavé oči
mlynářovy dcerušky.*

*Koho potká z temných očí
sladká lásky vteřina,
odvede si švarnou ženu
od Moravan ze mlýna.*

Verše psal Petr Bezruč Fanynce Tomkové, která bydlela na Novém Mlýně, nejmladším z mlýnů na Bobravě, tedy opravdu "nový". Byl založen v roce 1788, kdy ostatní bobravské mlýny už pracovaly - některé dokonce po staletí. V řadě mlýnů po toku Bobravy je předposledním, za ním následuje jen Želešický mlýn a pak už jen soutok se Svratkou.

Nový mlýn je populární právě i díky básníku Petru Bezručovi, který někdy na přelomu 19. a 20. století, nešťastně zamilován do mlynářské dcerky Fanyinky Tomků (nar. 1885), věnoval tomuto vztahu několik básní, včetně té v úvodu. Nazvaná je FANYNCE. Fanyinka velmi předčasně zemřela roku 1922 ve věku 37 let, je pochována na hřbitově ve Střelčicích u Brna a podle dochovaných informací básník na její hrob přinášel květy až do své vlastní smrti.

Z technického hlediska byl mlýn v roce 1930 vybaven vodním kolem na horní vodu, které při daném průtoku a aktivní výšce dávalo výkon 4 až 6 HP (koňských sil) s účinností 66%. Dodatečně byl, tak jak to bylo v té době obvyklé, přikoupen i naftový pomocný motor.

Mlýn v té době patřil panu Jindřichu Křivánkovi, který byl, jako mnoho jiných mlynářů, za okupace zatčen a zemřel v koncentračním táboře Mauthausen. Mlýn zdědil jeho syn, který provozoval řemeslo až do dalšího zásahu moci v roce 1950, kdy byl uvězněn. Tehdy mlýn svoji činnost skončil a nastalo velmi krušné období pro celou rodinu. Mlýn byl vyvlastněn a dán k dispozici nájemníkům. Po roce 1989 byl vrácen původním majitelům. Postupně pak byl přestavěn na objekt pro rekreační bydlení.

(BÁSNĚ, PETR BEZRUCH. ČESKOSLOVENSKÝ SPISOVATEL, 1964.
Více o mlýnech na Bobravě: <https://udoli-bobravy.webnode.cz.>)